

ZOMBOR és VIDÉKE

POLITIKAI HETILAP.

Szerkesztőség:
Kossuth-utca 168 szám, Falciono-féle házban.
Kiadóhivatal:
Oblát Károly könyvnyomdája, Kossuth- (fő-) utca.

Felolós szerkesztő:
Dr. ALFÖLDY ÁRPÁD.

Egész évre 6 frt. — Félévre 3 frt. — Negyedévre 1 frt 50 kr.
Egyes szám ára 8 kr.
Néptantóknak: Egész évre 4 frt. Félévre 2 frt. Egy negyed évre 1 frt.
Megjelenik minden vasárnap és csütörtökön.

A zombori színház.

A társulat megérkezett. Tegnap volt az első előadás. Magával a színtársulattal nem kívánunk itt foglalkozni; csakis a vidéki színtügyi viszonyokról akarunk néhány szót szólni.

Zomborban magában rendezett színházi állapotokról addig nem lehet szó, amíg a mai színházépületet vagy alaposan át nem alakítjuk, vagy pedig egészen új, modern színházat nem építtünk.

Hiába beszélnek arról, hogy a zombori közönség ilyen meg olyan gőgös, büszke, nagyralátó, követelő, neveléses, csakis páholyba akar járni. Tessék csak a földszinti ülőhelyeket kipróbálni. A kaszárnyákban azok az ugynevezett pircscek sokkal kényelmesebb ülőhelyekül kínálkoznak; legalább kemény, szeges támlák nélkül szükölködnek. Ha a zombori színház földszintjén tisztességes ülőhelyek lennének, akkor méltán lehetne okozni bárkit is. A mai viszonyok között azonban senkitől sem lehet követelni azt, hogy magát azokon a ropogó, csikorgó, magától is leroskadó, szük és pokoli keménységű szeges alkotmányokon, véres verejtékkal szerzett pénzéért még agyon is gyötörje, meg is kinozza. Még a sovány emberek is alig férnek el a zombori színház földszinti ülőhelyein, nemhogy a kövérebbekre nézve kényelmes ülés eshetnék. A hölgyekre nézve meg éppen ördögi gyötrellem lehet a zombori színház földszintjén való tartózkodás.

A nagy légvontatról, az iszonyu benzinbürről nem is beszélünk.

A zombori színészetről nem lehet azt állítani, hogy az magára van hagyva. Virágzását, hervadását nagyon sokan tartják számon. Elmultak azok az idők, amikor vadon burjánzóhatott, mint a pagony. A zombori közönséget ma már minden érdekli, ami a színészetre vonatkozik.

A „Zombor és Vidéke” sokat fog-

lalkozott már azokkal a kérdésekkel, amelyek a vidéki színészet sanyarúságaira vonatkoznak. Fölvetett eszméi, pártatlan igazmondásai nem egyszer voltak a zombori színészet hasznára.

Ismertettük azt a törvényjavaslatot is, amely a kerületi rendszert akarja behozni és a vidéki színészetet 150,000 forint évi állami segítséggel akarja biztosítani. Tudjuk, hogy eleinte arról volt szó, hogy az új rend már az 1898. évi költségvetésbe bejut. A belügyminiszter azonban a vidéki színészet rendezését ismét elhalasztotta. Ez az eljárás azt a meggyőződést keltheti mindenkiben, hogy Budapesten a vidéki színészet rendezésénél nem ahhoz értő férfiak, hanem dilettánsok foglalkoznak.

A vidéki színészet nyáron át bizony még most is nyomorúságos kóborlás. A társulatok legnagyobb része, közöttük a miénk is, nyáron át, olyik télen is, nyomorral küzdve, jár mezővárosról-mezővárosra, faluról-falura.

Idézzünk egy kis statisztikát:

Magyarországon jelenleg 34 színtársulat működik, de csak 13 városban van olyan, ahol van (hat hónapos, négy hónapos és három hónapos) téli szezon. Ez a tizenhárom város a következő: 1. Kolozsvár, 2. Szeged, 3. Debreczen, 4. Arad, 5. Temesvár, 6. Pécs, 7. Szabadka, 8. Győr, 9. Kassa, 10. Kecskemét, 11. Szatmár, 12. Miskolcz, 13. Zombor.

Itt tizenhárom színtársulat működik körülbelül 500 taggal. De hol van a színészegyesület többi 800 tagja? hol működik a többi 21 színtársulat? Ime, jelenleg ez a vidéki színtársulatok nagy többségének a téli szállása: Alsó-Lendva, Vinga, Keszthely, Besztercebánya, Kalocsa, Mátészalka, Zilah, Körmed, Veszprém, Belényes, Nagy-Kapos, Kispeszt, Igló, Salgó-Tarján, Baja, Bereszász, Csorna, Versecz, Eperjes, Szombathely, Halas, Nagy-Beeskerek.

De ez is mind csak ideiglenes állomás. Annnyira ideiglenes, hogy ez a 23 színtársulat a téli szezon alatt legalább 70—80 városka és falu „nagyvendéglő“-jében üti fel tűtökopott sátrát. Tessék ehhez az állapothoz még hozzávenni, hogy a színészegyesület tagjai közül 150—200 állandóan faczér, akik aztán osztalékos daltársulatokká oszladozva, kóborolnak koresmárról koresmára.

Ezekből az adatokból is láthatjuk, hogy mennyire égető kérdés a vidéki színészet rendezése.

A.

A delegációk.

A modern Minotaurus kitárja rettetes torkát s minden évben nagyot bödül, hogy éhes. Ilyenkor aztán etetik a Minotaurust, a Molochot, mely hivatik közös ügynek. Utazni kezdenek ama bizonyos leventék, kik nevezetnek együttesen delegációknak akik azonban voltaképpen leventéknek csak amolyan fordítottak és sem jöttüket, sem mentüket nem kíséri öröm, hanem jöttüket és mentüket kíséri szomorúság. Mivelhogy e leventék nem mentik meg a fátott torku Minotaurustól az országot, hanem ellenkezőleg hizlalják, dobálván gyomrába olvasatlan a milliókat, amennyit csak kíván. Így él a Minotaurus évről évre s minden esztendőben növekedvén az étvágya, egyre több milliókat dobálnak neki a leventék. Az ország pedig közel az összeroskadáshoz a szörnyű terhek alatt, a pénz egyre fogy, a termés rossz, a nyomorúság mindjobban terjedőben: s a hatvan leventék gépiesen szavazzák meg a további milliókat, amelyekből mindig több kell, mint az előző évben kellett. Es semmi kilátás arra nincs, hogy ez változzon és amíg lesz félfont hus a polgár fazekában, mindig lesz jogezim arra, hogy annak a felét elvegyék. A jó isten tudja csak, hogy mi lesz e dologból, ha majd a félfont hus féle is elfogy és a Moloch még mindig éhes lesz.

Mikor aztán az óriás pénzeket az ország kiizzadja kinnal, mint ahogy a kagyló termi a gyöngyöt, busan nézhet az után, hogy vajjon mit kap mind ezen szolgáltatások fejében? Mi az, amit

ez összegeért ellenszolgáltatásképp adnak? Mely érdekei eléggittetnek ki az országnak azért, hogy soha vissza nem térő milliókat dobál oda?

Itt a közös miniszterek előterjesztése a közös számadásokról. Pár tételt kereshetünk belőle, a kiadások tételeit. Első sorban ott van a külügyi miniszterium, amely maga több, mint négy millió forintba kerül. Hatszázezer forint a rendelkezési alapja, amivel elszámolni sem köteles. Három millió forint a diplomácia és a konzulságok. Ugyan mi-ben hálálják ezt meg a külügyi képviselőt emberei? Mit kap érte az ország? Azt, hogy a külföldön levő hivatalnokai nem is tudnak magyarul, hogy Magyarország nem is akarják ismereni, csak Ausztriát. Ennek a feketesárga lobogója és kétféjű madara nyujt (ha nyujt) védelmet, magyar szín és magyar czimer ismeretlen fogalom. Mikor juttatták érvényre külügyi hivatalnokainak a közös képviselőben a magyar államot? Sohasem.

Még legszerűsebb e kiadási tételek között a közös pénzügyi miniszterium. Csak egy negyedmillió. De már nyugdíjak összege két millió. Ebből is van szépen s ugyancsak csinos nyugdíjak. A fősztárszék nyugdíja maga hetvenhatezer forint, mikor az egész hivatal költsége kisebb ez összeg kétszeresénél.

Ily módon áll elő a szükséglet összege; százhatvanegy millió forint. A közös hivatalok bevétele két millió hatszázezer, a vámé ötvenhárom millió. Marad fizetni való százket milliót fölül, amiből az eddigi arány szerint évi harminczegymillió esik Magyarországra, ha a kvótameelés beüt, ahány egyes számmal ezt emelik, annyi millióval több lesz az ország fizetni valója. A magyar meg majd fizethet, mert a delegáció levontái nem azért vannak oly szépen összeválogatva, hogy mindazt meg ne szavazzák, amit tőlük kívánnak. A magyar csak túrtjön mindig és

mindent és fizessen mindig és mident. Ugy látszik, tisztán csak azért teremtettünk a világra.

S. Sz. N.

A szerb nőegylet köz- vacsorája.

A zombori szerb jótékony nőegylet ez uton is közhírré teszi, miszerint mind-azok, kik a Csitaonca helyiségében f. hó 27-én tartandó közvacsorára elnézés, vagy bármi okból meghívót nem kaptak s arra igényt tarthatnak, ily meghívó elnyerése végett, a választmány bármely tagjához fordulni sziveskedjenek: de különben is minthogy ezen közvacsora a jótékony cél iránti tekintetből amugy sem zártkörű, bárki arra igényvel bíró, szivesen fogadtatik vendégül.

Említettük már lapunkban, hogy a zombori szerb nőegylet folyó hó 27-én szombaton közvacsorát rendez. A mulatság igen fényesen ígérkezik, a mennyiben nemcsak kizárólag a szerbek mulatsága lesz ez, hanem mint értesültünk, városunk egész intelligenciája részt fog azon venni nemzetiség különbség nélkül, hogy ezen nemrég alakult ifju egyletnek a jótékonyág gyakorlásában segítségére legyen. Nagy érdeme a rendezőségnek, hogy akként rendezte be a közvacsorát, hogy azon a szokások mesterséges drágitásnak nem lesz kitéve a közönség, amennyiben minden ételnek italnak stb. feltűnő olos és szabott ára lesz, mely szabott árnál többet a felszolgáló és elárúsító hölgyeknek kérniök nem szabad.

Apponyi az autonomi- áról.

Apponyi Albert gróf, a kongresszus tagja, a «Nemzet» estilapjának riportere előtt így nyilatkozott az autonomiáról:

A mi a tegnapi est (pénteki) értekezlet célját illeti, azt azért hívtam össze néhány társammal, hogy elejét vegyem minden olyan szándéknak, mely a kongresszus tagjait politikai pártállások szerint akarná csoportosítani. Az ily irányzat löllépését akkor, mikor az

autonomia működését még meg sem kezdte, magára az autonomia ügyére nézve tartom veszélyesnek. Az én célom és törekvésem az, hogy kölcsönös kapacitáció és kompromisszum útján egyeztessük ki az ellentéteket, a melyeket keresni nem szabad s nem szabad mindjárt a tárgyalások kezdetén olyan követelésekkel előállani, melyek ultimátumszerű jelleggel bírnak. Ez az én irányom, az ugynevezett mérsékelt pártnak az ránya. Azon az értekezleten, melyet tegnapi összehívtam, résztvettek a kormánypárti politikusok is, köztük Jósika báró miniszter s részt vett Zichy Nándor gróf néhány hívével. Felszólalásomban utaltam a veszélyekre, a melyekkel a pártok szerinti széttagolás járn a s ezért kívántam, hogy elvi vitákba most ne bocsátkozzunk. Zichy Nándor gróf azt kívánta, hogy egyszerűen ő Felső-géhez intézzenek föllíratilag kérdést a főkegyuri jog gyakorlásának részben való megváltoztatása céljából. Én ezt határozottan elleneztem.

Mert mi eredménye lehet az ilyen felíratnak? A felség válasza, bárminő legyen az föllíratul ultimátum jellegével bírna, a mely fölött a vitalkozás is ki volna zárva. Nekünk első sorban a kormányynall kell érintkezésbe lépünk, azzal kell tanácskoznunk s kölcsönös kapacitáció útján megtalálnunk azt a minimumot, a melyen alul az autonomiát komolyan megalkotni nem lehet.

Dacára az értekezleten történt incidensnek, hiszem, hogy a kongresszus működésének lesz sikere, ha azt a kormány is komolyan akarja. A püspöki kar már 1848-ban, mikor a kultusz-miniszter hatáskörének megállapításáról volt szó, a leghatározottabban tiltakozott ellene, hogy bármely faktor csorbithassa a király apostoli jogait. Valamelyes engedményt kell tenni. Ha az autonomiának semmi befolyása sem lesz a püspökök kinevezésére s az alapok kezelésére, akkor az egész autonomia nem ér semmit. Micsoda jog és

T A R C Z A.

Baja után Zombor.

A Z. és V. eredeti tárcája.

Írta: P. H.

Künhegyi színtársulatáról így írt a bajai kritika az első két előadás után:

„Künhegyi Miklós színtársulata f. hó 20-án kezdte meg előadásait Baján. A drámai személyzet „Niobe”-ben, az operetté „A libapásztor”-ban mutatta be magát és mind a kettő a közönség részéről igen kedvező fogadtatásban részesült. A kritika az első két előadás után még tartózkodó állást foglalt, de annyit már most is kijelenthet, hogy erősen szervezett társulattal áll szemben és hogy minden szerepkörre — úgy látszik — jól iskolázott és gyakorlott erő áll rendelkezésre, és miután az igazgatóság változatos műsorról gondoskodott, melyben az utolsó évad újdonságai szinte kivétel nélkül színre kerülnek, már most már közönségünkön áll, hogy kellő pártolás által a színészek ambícióját fokozza és a társulatot összevágó, jó előadások tartására buzdítsa.”

Magáról a színtársulatról, annak előadá-

sairól és tagjairól közbe közbe ilyen bírálatokat lehetett olvasni:

„Okt. 30-án „Fanchon asszony leánya”, igen kedves operett a „Kék asszony” szerzőjétől. Az egész darab a czimzserop személyesítőjén (Reviczy Etel) nyugszik, ki sikkes pajzánsgával élesen tűzes játékával és esengő énekével alakdány-képe a szubretteknak. Bravuros alakítását zajos tapsok és kihívások jutalmazták. Ferenczi a kalandvágó közjegyzőt pompás humorral játszotta; érős komikus ér buzog Liphay-ban és Viola a paraszt Jaguotot kifogástalanul játszotta. Hevesi Janka az operettbeli jól megállja helyét és Herminje igen tetszett. Balog Árpád jeles Zephirin volt.

Okt. 31. — Mária bátyja. — A legjobb előadások egyike, melyeket a bajai színházban láttunk A közönség jelenetről jelenetre feszült érdeklődéssel kísérte az előadást és tetszésnyilvánításának sűrűn adott kifejezést. Az est hősnői Reviczy Etel és Kende Paula voltak, előbbi a csacska Zsuzsi, utóbbi a szende Erzsike szerepében. Kende Paula bájos megjelenésével, rendkívül kellemes hangjával, kitejéző arczjátékával és rutinra valló mozdulataival rohammal hódította meg a

közönséget és nyílt színen is zajos tapsok⁴ aratott. Kiténő alakítás volt a Viola Miskája mely szüntelen derűtségben tartotta a nézőket. Bodrogi Lina adta Mária-t, kit az ő egyénisége sok szimpatikus vonással ruházott fel, míg Balog Árpád drámái erővel játszlta meg a czimzseropet. Bessenyei, Palágyi, Szelényiné, Liphay és Pintér kisebb epizód szerepekben jeleskedtek, ellenben Ferenczi vinccselérje — hogy, hogy nem — teljesen elmosódott.”

A holnapra kitűzött „Otthon” előadásáról így szolt a kritika:

„Nov 10. — Otthon Sudermann híres színműve, melyben alkalmá volt Daróczy Ilkának tehetségét és öltözékeit egyszerre ragyogtatni. Elementáris erővel játszta meg Magdát és a közönség nem fogyott ki a tűntető taphból éljenzésből. Szép tehetségének jelét adta Liptai is, ki ambícióval és a szenvedély nemes kitöréseivel adta Schwartze alezredest. Kende Paul bájos Mariska volt, ki egyszerűségével hódította. Palágyi excellált a Keller kormánytanácsos szerepében. Valóságos diplomátát alakított. Igen jók voltak: B. Acs Irma (Augusztá), Szelényiné (Fran-

munkaköre marad akkor az autonómiának? Nekünk mindenesetre nemcsak a kormány, hanem a püspöki karral is keresnünk kell a megegyést.

Ismélem, csakis kölcsönös kapacitáció és kompromisszum útján lehet sikerét elérni. En ezt az irányt választom s igyekeznék fogok elhárítani minden olyan akadályt, mely a kölcsönös kapacitáció útjába állhatna. Ha ezt nem sikerült elérnünk, akkor számunkra nem marad egyéb hátra, mint keresni egymásban azt a bűnbakot, a ki miatt az autonómia ügye hajótörést szenvedett. Ez pedig nem nagy vigasztalás.

Halavány sejtelmem sincs róla, hogy a kongresszuson melyik párt lesz többségben. A püspökökkel és a világi elemmel még valahogy csak tisztában volnák, de a papság képviselőinek magatartása iránt teljesen homályban vagyok. — Ennek az ismeretlen elemnek magatartásától sok függ.

Vármegyei közgyűlés.

November hó 25-én és a szükséghez képest következő napjának reggeli 9 órakor rendkívüli közgyűlése lesz Bács-Bodrogh vármegyének. Ezen közgyűlés tárgyai a következők:

1. Bellügyminiszter leirata a néhai gróf Karácsonyi Guidó által boldog emlékü Rudolf trónörökös születése emlékére tett alapítvány folyó évi kamatjövendelméből a vármegyei árva- és szerzetesház részére egy 3000 frtos alapítvány létesítése tárgyában.

2. Bellügyminiszteri rendelet „A 15 éven aluli gyermekeknek nyilvános mulatóhelyekről való távolmaradása” tárgyában alkotott szabályrendelet jóváhagyása iránt.

3. Bellügyminiszteri rendelet a bácsföldvári községi orvos fizetésének megállapítása tárgyában.

4. Vallás- és közoktatásügyi miniszteri rendelet a báró Rudics-féle alapítólevél megalkotása tárgyában.

5. Vallás- és közoktatásügyi miniszteri rendelet a báró Rudics-féle alapítványi tőkepenzék mikénti elhelyezése tárgyában.

6. Kereskedelmi miniszteri rendelet a borellenőrző bizottság megalakítása tárgyában.

7. Kereskedelemügyi m. kir. miniszteri intézkedés az utrendőri büntető határozatok érdemében alkotott megyei szabályrendeletnek jóváhagyása tárgyában.

8. Kereskedelemügyi m. kir. miniszteri intézkedés az ó-becse-ujvidék-titeli h. é. vasút tárgyában.

9. Kereskedelmi miniszteri intézkedés a vármegyei utialap 1895—96. évi zárszámadásának jóváhagyása iránt.

10. Püspán átteszi a vármegyei rendőrfelügyelőknél a községi rendőrség szervezési szabályrendelet módosítás, fizetés megállapítás s nyugdíjjogosultság megállapítása iránti kérelemlevelüket.

11. A bíráló választmányi bemutatja a vármegye legtöbb adót fizető bizottsági tagjainak az 1898. évre érvényenvel bírándó névjegyzékét.

12. Alispáni előterjesztés a vármegye választott bizottsági tagjai 1898. évre érvényenvel bírándó névjegyzékének kiigazítása tárgyában.

13. Alispáni előterjesztés a központban 4. a járásban pedig 5. őrmei állás rendszeresítése iránt.

14. Alispáni jelentés Tárcazy Dezső főszolgabírónak engedélyezett 2 havi szabadságú tárgyában.

15. A vármegye alispánjának előterjesztése a Vojnits László és Guidónak fizetett összegek végleges elszámolása tárgyában.

16. Alispáni előterjesztés Sárkány szigetnél fennforgó határkérdés megoldására bizottság kiküldése iránt.

17. Alispán ur bemutatja a „Birtokhatár megjelöléséről” alkotandó szabályrendelet tervezetét.

18. Alispán ur bemutatja a „Házaló kereskedés” korlátozás tárgyában alkotott szabályrendelet tervezetét.

19. Alispán ur előterjesztése dr. Kovacsits Kálmán, Vujevich Lajos, Mentényi Sándor, Lichtneckert József, Latinovits Szaniszló és Horváth Dezső szolgabíráknak a kihágási s erdei kihágási ügyekben való bíráskodással leendő megbízása tárgyában.

20. A szegedi kereskedelmi és iparkamara átirata a Bács községben alakuló ipartestület tárgyában.

21. Főügyeszi vélemény a felhagyott zenta-adaí törvényhatósági út földterületi tulajdonjoga tárgyában.

22. Főügyeszi vélemény a Teodorovits Lázár által a vármegye közönsége ellen folyamatban levő per iránt beterjesztett egészségügyi ajánlat tárgyában.

23. Az aradi jószágigazgatóság átirata Szántova község által megvett 21 hold föld tárgyában.

24. Heiduska Ignác felebbezése Csurgó község képviselőtestületének az izralcita hitközség segélyezése iránt hozott határozata ellen.

25. Ofner Ignác és társai felebbezése Mohol község képviselőtestületének a községi határ helyszínelése iránt hozott határozata ellen.

26. Czerna Szilveszter községi pénztárnok ó-kanizsai lakos felebbezése a község képviselőtestületének jutalmazását megtagadó határozata ellen.

27. Bácsföldvár község képviselőtestületének határozata az ó-becse-ujvidék-titeli tervezett helyi érdekű vasút építéséhez adandó hozzájárulás tárgyában és ez ellen Zsvikovits Pájo és Gombár Mihály bácsföldvári lakosoknak felebbezése.

28. Ó-Kanizsa község képviselőtestületének határozata a csatorna kiépítésének mellőzése tárgyában és ez ellen özvegy Sándor Jánosné felebbezése.

29. Turia község képviselőtestületének a végrehajtó díjazását megtagadó határozata és ez ellen Czernojaeski Ráda által beadott felebbezés.

30. Mohol község képviselőtestületének a körházi borbély fizetésének leszállítását kimondó határozata és ez ellen Grandl Ferenc felebbezése.

31. Bács-Martonos község képviselőtestületének határozata a községi földek lérbeadása tárgyában és ez ellen Kovács Lukács által beadott felebbezés.

32. Krusevlya község képviselőtestületének a körörvosnak a trachomás betegek gyógykezelése utáni díjazását megtagadó határozata és ez ellen Grün Simon által beadott felebbezés.

33. Hódásgh község képviselőtestületének a tanítók lakbér-illetményének felemelését megtagadó határozata és ez ellen Fogl Mihály és társai által beadott felebbezés.

34. Sándor község képviselőtestületének az utcák feltöltése tárgyában hozott határozata és ez ellen Kuducz Milos és társai által beadott felebbezés.

35. Bács-Földvár község képviselőtestületének a közgyám fizetésének felemelése tárgyában hozott határozata és ez ellen Kovács Mihály felebbezése.

36. Bács-Földvár község képviselőtestületének határozata a régi árvtári számadások elkészítése tárgyában.

37. Prigl.-Szt.-Iván község képviselő-

cziska), Pintér (Vendlovsky hadnagy) és — két kisebb epizód-szerepben Bessenyei (tábornok) és Ferenczi tanár. Ellenben Balog Árpád Hefterdinkje teljesen el volt hibáza.

Nov. 11. — Trilby. Másodszor, N. Bodrogi Lina jutalmára, telt ház előtt. A kedves Trilby két szép bokréta és arany karperecet kapott. Palágyi ezen estén is kitűnő Svengali volt.

A bajaiak tehát meg lehettek elégedve. Az utolsó előadások idejében mégis a következők elmékedést olvastuk a Bajai Közönyben:

„Amily örömmel konstatáljuk, hogy az itt működő Kúnhegyi-féle társulat a fokozottabb igényeket is kielégíti és a színházlátogató közönséget valóban élvezetes előadásokkal szórakoztatja: époly sajnálattal kell megemlékeznünk a közönség szinte megmagyarázhatatlan közönyéről, mely a törekvő és áldozatos színházgatót anyagi romlásba viszi. Ahány előadás, mondhatni annyi udomság, de még ez sem vonz közönséget és a legszebb darabok majdnem üres nézőtér előtt játszódnak le. Ezen bajon segíteni kell és ha most folyó szezonra már késő, ugy a jövő évben mulhatatlanul meg kell alakítani a színügyi bi-

zottságot, mely a színházi mizeriákat orvosolni lesz hivatva. Az nem elég, ha dicsérettel halmozzuk el a színtársulatot, de gondoskodnunk kell arról, hogy ilt meg is élhessen, mert ha így folynak tovább a dolgok, megérjük azt a szegyet, hogy a bajai színházra pályázó egyáltalán nem akad.”

Csakis kuriozumnként idéztem e sorokat. Ugyis tudja Zomborban mindenki, hogy az a kapcsolat, amely bennünket színházi ügyekben Bajához kapcsol, reánk nézve valóságos elemi csapás. Amit a színtársulat minálunk megtakarít, azt Baja fölemészti. Akár tetszett Bajának a Kúnhegyi társulata, akár nem, az nekünk, egészen mindegy. Ha nyomorogtak is Baján a mi színészeink, azért mi őket mégis érdemeik szerint fogjuk méltányolni.

Akármiilyen alacsony fokon áll is Kúnhegyi társulata, azért az idén is ki van bérrelve mind a 28 páholy, a földszinti bérletek pedig emelkedést mutatnak. Így is kell, hogy legyen. Zombor erre a körülményre büszke lehet.

Csakis Kúnhegyihez van még néhány szavunk.

Az egykor szegény, üldözött magyar

muza jogaihoz jut immár minálunk is és hatalma előtt kezdenek az emberek meghajolni. Zombornak megadja a nagyvárosi élet élvezet és díszlet, de ugyanekkor fejlődni benne a nemzeti erkölcs kultuszát is. A magyar világ alkotásai iránt megnyeri az széthuzódó elemek becsülését, vonzalmat gerjeszt bennük irántunk.

Zombor Poliglott város, nyelvilag tagolt lakosság lakja. Az eszközök között, amik a nemzeti kultúrának rendelkezésére állanak, az iskola után mindjárt a színház következik. Társadalom fejlesztő, etikai elemeket egyesítő intézmény a színház amely lelkeket hoz emótióba, szíveket torraszt össze és a képzelt nyelvén közös tolmácsa lehet a sokféle ajku érzületnek. Minden színház megannyi lombik, ahol a művészet ereje helyettesíti az olvasztó tüzet vagy az elektromos áramot, amely a közönség sokféle atomját vegyei átváltozásra kényszeríti.

Ha Kúnhegyi nem fogja ezeket a szempontokat szem elől téveszteni, akkor a bajai erkölcsi diadalhoz a zombori anyagi siker fog csatlakozni.

testületének határozata az orvos fizetésének felmérése tárgyában.

28. Mohol község képviselőtestületének határozata két artézi kut furására nézve Orbán Sándor vállalkozóval kötött szerződésének elfogadása tárgyában.

30. Sztanisics község képviselőtestületének határozata a vasuti állomáshoz vezető gyalogjárda építése tárgyában.

40. Bajmók község képviselőtestületének határozata vízvezető csatornák és hidak építése tárgyában pótköltségvetéssel.

Hirek.

† **Mank István halála.** Leverő hírt hozott tegnap a táviró. Mank István, ómorovici birtokos, a nemzeti párt kiváló tagja 63 éves korában, péntek éjjel 11 órakor, szívzélhűdés következtében elhunyt. Ez a gyászír annal váratlanabban érkezik, mint-hogy a megye általában becsült, szeretett és tisztelt öreg Mank bácsija még csütörtökön is, és a múlt hetek minden másnapján, láthatóan részt a Gyulafalva határában lefolyt agarászatokon. Péntek este úgy tizenegy óra felé rosszuléiről panaszkodott. Aggódo neje kérdésre megnyugtatólag válaszolt, felkelt az ágyból és járkálni kezdett. Tizenegy órakor azután hirtelen össze rogyott és meghalt. A megye majdnem valamennyi tekintélyesebb férfa jóbarátját veszti benne, a nemzeti párt pedig oszlopok tagját siratja. Temetésére, amely ma van, Zomborból is sokan mentek Ó-morovicára.

* **Őskori temető Zombor határában.** A sápanyai Bikar-féle szállalon érdekes őskori temetkezési helyekre akadtak folyó hó 17-én, a szőlőterületeket rigolirozó munkások. Úrnák, csészek, kopják, csáknok, dárdak egész hazmaza került elő a föld gyomrából. Dr. Bikar Nenád, zombori ügyvéd a szebb bronz tárgyakat még ugyan-aznap be is mutatta a megye. Olvasó-körben. Úgy látszik, hogy több népcsaládnak volt a temetkező helye a kérdéses szallas, minthogy az urnák, csészek kelta eredetűre, a fegyverek és a csontvázak felvétele pedig a népvándorlási időszakra engednek következtetni. A talált tárgyak alig feküdtek 30—40 centiméternyi mélységben a föld színe alatt.

* **Távirati üdvözlések.** A zombori gymnasiumot jubileuma alkalmából, a múlt számunkban közöltékén kívül, még a következő üdvözlők táviratilag: Vojnits Dániel apát-plébános (Baja), Gerevics Gusztav volt igazgató (Budapest), Szűts zentai gimnáziumi igazgató, Balogh Péter az intézet volt tanára (Budapest), Haverda Matyas szabadkai főgimnáziumi, Zlinszky Aladár az intézet volt tanára (Budapest), dr. Simon József az intézet volt tanára (Losonc), Magyar Gábor főigazgató, a szegedi főgimnázium igazgatója, Rapensberger Vilmos igazgató (Magyar-Ovár).

* **Pályázat.** Pályázat van hirdetve a szegedi kir. ítelőtábla területén 7 joggyakor-noki állásra.

* **Pályázat az orvosi állásokra.** Zombor szab. kir. város törvényhatósági bizottsága az elhalalozás folytán üresedésbe jött és 800 ft évi fizetéssel javadalmazott városi tiszti főorvosi, továbbá az njonnan rendszerezített és 700 ft évi fizetéssel javadalmazott kórházi orvosi és az ezen állások betöltése folytán esetleg megürült s 600 ft évi fizetéssel javadalmazott kerületi orvosi állásra pályázatot hirdet. Felhívja a városi tanács az ezen állások valamelyikét elnyerni óhajtozókat, miszerint a 1888. évi II. t. c.-ben előirt képességüket igazoló pályázati kérvényeiket folyó évi november hó 28-ig dr. Vojnits István főispánhoz terjessék be.

* **Sztreik a zombori szerb tanítóképezdében.** Erdekes mozgalom ütött ki ezen a héten a zombori szerb tanítóképezdében. A képezdészek nagy része megnehezelt dr. Radicsra, a magyar nyelv tanárára, mivel az a magyar nyelv ala-

pos tanulását a legnagyobb szigorúsággal követelte. Összebeszedték, hogy közös eljárnást fognak követni. Küldöttség által hoztak az igazgatónak tudomására, hogy vagy távoítsák el Radics tanárt az intézetből, vagy pedig ők valamennyien kimaradnak. Ezenben bejelentették, hogy kívánásuk teljesítéséig nem járnak előadásra. Így is tettek. A tanári kar csütörtökön azt a határozatot hozta, hogy aki pénteken az előadásokon meg nem jelenik, az egyszerűen ki fogja csapni. A sztrajkolóok száma 45 volt. Pénteken csak valami 8-an tértek vissza.

* **Esküvő.** Dr. Nagy Géza honvéd ezredorvos tegnap délelőtt esküdt örök hűséget Falcione Ilonka kisasszonynak, dr. Falcione Nandor, városi virilista leányának. Nász-nagyok voltak: a menyasszony részéről Falcione Gusztav nagybirtokos, a vőlegény részéről csuka apathi Saághy Károly honvéd őrnagy Szegedről.

* **Tánczfűzérke.** A zombori felsővárosi övő egyesület saját alapja javára f. évi december hó 7-én nagyszabású tánczfűzérket rendez. E mulatságra, melyen a hölgyek magyar paraszt jelmezekben fognak megjelenni előre is felhívjuk városunk közönségének érdeklődését. A 30 tagból álló rendezőség nem kímél fáradságot, hogy a sikert biztosítsa.

* **A zombori korcsolyázó-egylet választmánya.** A zombori korcsolyázó egyesület választmánya tegnap délután 5 órakor Kockár Zsigmond egyleti elnök elnöklése alatt ülést tartott. Az ülés tárgyát a legközelebbi teendőik megbeszélése képezte. A közgyűlés december hóban lesz megtartva. A választmány végül utasította az egyleti ügyészt, hogy a múlt évre hátralékos tagdíjakat a legnagyobb szigorúsággal hajtsa be.

* **Nagy hajtóvadászat.** Erdekes hajtóvadászat volt csütörtökön apatini Fernbach Károly csonolyai birtokán. Tizenegy róka és két nyúl jutott terütekre. Ezek közül Fernbach Károlynak kettőt, Mihajlovics Alexandrénak kettőt, Fernbach Zsuzsa kettőt, Zákó Milan kettőt, Fernbach Antal kettőt, Fernbach Bálint egyt, Fernbach Janos egy rókát ejtett. Fernbach József és dr. Zákó István egy-egy nyulat löttek.

* **Jótékonyság.** Sárdi János, Borota pusztai nagybirtokos újabb azzal mutatta ki nagylelkűségét, hogy az ottani lakházát iskolául és tanítói lakásul felajánlotta.

† **Gyászír.** Smetka Adolfszántovai kóro orvos november 13-án délután elhunyt.

* **Névmagyarosítás.** Deutsch Lipót bajai lakos vezetéknévét Révaira változtatta.

* **Eljegyzés.** Kerék Ferenc, államvasuti hivatalnok Budapestről. jegyet váltott Vetter Agnes kisasszonnyal Cserenkáról.

* **Agarverseny Roglaticán.** Roglaticai Pilaszanovics József, nagybirtokos, ma agarversenyt rendez Roglaticán. Kölyök-és öreg agarak futhatnak. A Szemző, Fernbach és Zákó családon kívül a megye nagyon sok sportkedvelője hivatalos erre a versenyre. A verseny sikerének alighanem sokat ért Mank István halála, akinek az agarai mindig jelentékeny helyet vittek ki maguknak a megyei versenyek alkalmával.

* **Betörés Fernbachéknál.** Apatini Fernbach Erzsébet pusztájára tegnap éjjel rablók törtek be. Csakis a pusztá őr-nőjének bátor és biztos felépése háritotta el a nagy veszedelmet. Kétszer lőtt az ablakon át reájuk, mire azok a kerten át az erdőségben tüntek el. Annál rosszabb fényt vet ez a betörés a pusztá környékének közbiztonságára, minthogy a családnak majdnem összes tagjai künn időztek a pusztán, és a rablók mindennek dacára alkalmassnak találták az időt a betörésre. Különbben alig két hét előtt szintén betörték erre a pusztára és ezen alkalommal kalapácsokat, szerszámokat, ruhát és sok házi felszerelést vittek magukkal.

* **Sport-bál.** Szabadkáról írják: A «Szabadkai Sport Eylet», mint minden évben, úgy ezuttal sem mulasztja el értesíteni a nagyerdeim közönséget, hogy sport bálját 1898 évi január hó 9-én fogja megtartani, hogy pedig mennyivel fogja felülmúlni úgy az elmúlt, valamint a többi balakat, bizonyítja azon szasz-bizottság, a mely már is vasszorgalommal működik annak sikere érdekében.

* **Eljegyzés.** Mucsalov Dusán szabadkai városi adótszta a napokban váltott jegyet Kovits Maria kisasszonnyal Újvidékről.

* **Mire jó a sörös üveg.** Őt szál nemes-militics legény mulatott Péter Matyas bajmoki korcsmajában a múlt néten. A füstös kiz korcsmazobában egyedül az egyik sarokasztalnál időgalt nagy csendesen Bosnyak Imre bajmoki legény. Duhajkódó legények verekedés nélkül nem tudnak muletni, hat belekötöttek Bosnyak Imrébe. Szó szót követett s a vége az lett természetesen, hogy 3t legény rátamadt az egyedül időgolt Bosnyakra s az asztalon heverő sörös üvegekkel véresre verték. Az öt vörösökdő legény vért latva, mejjétek és umindnyian ott hagyva a magaval tehetetlen csunyán összevert Bosnyak Imrét s megszöktek. A csendőrség azonban kinyomozta a híres legényeket, s az esetet feljelentette a szabadkai kir. ügyészségnek.

† **Gyászír.** Vettük a következő gyászjelentést: Alulírottak fájdalomtól megtört szívvel jelentik felejtetlen forrón szeretett férj, apa, testvér, ipa és nagyapa, Fehérvary Péter nyug. Baja városi tanitónak életének 65. boldog hazaságának 41-ik évében folyó hó 12 an d. e. 8 órakor, rövid szenvedés után történt gyászos elhunytát. A boldogultnak hült teteme folyó hó 14-én d. u. 3 órakor fog a szt.-Rókusához címzett sírkertben örök nyugalomra térteni. Az engesztelő szt.-misealdozat lelke üdvéért f. hó 15-én reggel 3 órakor fog a helybeli plébánia templomban az Urnak bemutatni. Baján. 1897. november 13. Béke lengien porai fölölt! Öv. Fehérvary Péterné szül. Herczeg Berta, neje, Fehérvary Sándor, Diksné Fehérvary Irén, Cziszerné Fehérvary Aranka, gyermekei. Fehérvary Anna, testvér. Fehérvaryné Eibach Mariska, menyé. Fehérvary Ilonka, Aranka, Sarolta, Blanka, Elza, Emma Cziszner László, Gizella, Miriska, unokái. Diks Lajos, Cziszner Lajos, vejei.

* **Hymen.** Leszkovácz Mileta ó-verbaszi gyógyszerész folyó hó 14-én eljegyezte Szabliyan Alexievits Pál, gör. keleti lelkész lányát Micza kisasszonnyal.

* **Eugen sorsjegyek.** A Zentán felállítandó Eugen-szobor javára a kormány nyilvános sorsjátékok engedélyzett, amelynek sorsjegyei most kerülnek kibocsátásra. Egy-egy sorsjegy ára egy korona s a főnyeremény hatvanöt ezer korona. Ez az olcsósága mellett is nagy nyereséggel kecsegtető játékpapir kétség-telenül nagy kelendőségre fog csakhamar szert tenni.

* **A török becse—öbecse—ujvidéki vasut finanszírozását,** mint a «Vállalkozók Lapja» írja Dungserszky Lázár bacs-kai nagy birtokos fogja eszközölni. A vonal kiegészése legközelebb várható. E vasutnak áthidalása, újabb megállapodás szerint, nem Ó-Becse, hanem Török-Becse alatt lesz.

* **Gyilkos csősz.** Egy köteg száraz galy miatt vezetette el az életét Tarkányi Pál bajai szegény földmives. A Matolcsik-tanyán egy csomó száraz galyat gyűjtött össze és haza akarta vinni. Utközben találkozott Toja András csőszsel, aki el akarta tőle venni a galyat. Ebből tulakodás támadt, miközben a csősz úgy ütötte fejbe Tarkányit, hogy az azonnal meghalt.

* **A szabadkai laktanya építése.** A szabadkai laktanya felépítését három vállalkozó közül Raichl Ferenc nyerte el 230.707 forinttal.

* **Esküvő.** Szép esküvő folyt le f. hó 8-án Kalocsán; akkor ugyanis Balint József törvényszéki tisztviselő oltárhoz vezette ott Szitas Irma kasszonyt zombori okleveles övönőt. Násznagyok voltak a menyasszony részéről Dr. Brandner György anyakönyvezető, a vőlegény részéről Pekard Gyula törvényszéki irodafelügyelő. Nyoszolyónak voltak Korapatinszky Terka és Valéria kasszonyok Zomboról és Balint Mariska k. a. Kalocsáról; vőfélyek Scharneck László, Balint Vidor és Hangel Károly urak.

* **A bács-madarasi boszorkánykonyha.** Nemrégiben adtak hírt arról a vizsgálatról, amelyet a szabadkai törvényszék a vasarhelyi mérgekverők bűnpöréhez hasonló szörnyű eset kiderítésében megindított. Sikari Roza ferjenek, Suhajda Jánosnak gyantus baltala vezetett a boszorkánykonyha felfedezéséhez. A szakértők megállapították, hogy az asszony szilvába rejtett méreggel cettre meg ferté. Valótlóra fogták, honnan szerezte az őt szert s akkor elmondta, hogy Torma Pannától kapta a mérget s ez azzal is tisztázta: — Ne félj, többeknél jó sikerrel használtam már ezeket a szerket. Eltettem én lab alól a bikinyi leggazdagabb parasztembert is. Sohasem tudódott ki! A vizsgálattal kiterjesztették ez irányban is és Torma Panna bács-madarasi hazában valóságos boszorkánykonyhat találtak, felszerelve a legkülömbözöb mérgekkel. Kiderítette a vizsgálat, hogy ez az asszony szörnyeteg gyilkos mestersegét az egész környékre kiterjesztette. Meijkuton, Jankovácson, Biktyen stb. sok halat leányt, menyecskét vitt a bűn lejtőjére, ahonnan aztán csak egy kivételű szer volt: a méreg. Mint most bácsalmasi levelezőnk írja, Torma Panna legnapelőtt szabadkai börtönében öngyilkos kísérletet tett. Alsó ruhájának egyik madzagával az ablak párkányára felakasztotta magát, de hamar észrevették és elvagták a madzagot. Most erős őrszemek cirkálnak cellája előtt, vigyázva életére.

* **A községek nevei.** Perczel Dezső belügyminiszter a képviselőházhöz törvényjavaslatot nyújtott be a község, és egyéb helynevekről. A törvényjavaslatnak hat paragrafusa van: kimondja, hogy minden községnek csak egy hivatalos neve lehet, és hogy a belügyminiszterium ha askőrébe tartozik több név közül a hivatalosnak kijelölése, a név megváltoztatása, új név választása, és a név helyesírásának megállapítása. De mind-egyben a belügyminiszter lehetőleg figyelembe veszi az érdekelt község óhaját. Minden telepnek, pusztának lakott helynek külön nevet kell adni; az illetékes község, a tulajdonosokkal együtt határozza meg, és a belügyminiszter hagyja jóvá. A község- és helynevekről, meg ezek változásairól az országos központi statisztikai hivatal törzskönyvet vezet, a mely az erre a célra alakított országos községi törzskönyv-bizottság vezetése és ellenőrzése alatt áll; ez tesz javaslatot azokról az intézkedésekről, a melyek az új nevek hivatalos és társadalmi használatnak elterjedésére szükségesek. A bizottság elnöke a statisztikai hivatal igazgatója, alelnöke az igazgató lezá, a bizottság szervezetét és ügyvivő szabályait a belügyminiszter a miniszteri tanács hozzájárulásával állapítja meg. Ez a bizottság tesz javaslatot a községnevekről, illetve azok megváltoztatásáról. Végre kimondja a törvényjavaslat, hogy állami törvényhatósági, községi és más hivatalos iratokban, községi pecséteken, bélyegzőkön és jelzőtáblákon az állam, törvényhatóságok és községek közvetlen rendelkezése alatt álló intézetek ügykezelésében, a nyilvánosság elé kerülő nyomatványain, pecséteiben, bélyegzőin, végül a közjegyzői okiratban, tekintet nélkül arra, hogy mindezek milyen nyelven szólnak, csakis a község hivatalos nevét szabad használni. Törvényszéki cégbejegyzéseknél és minden más hasonló hivatalos cselekmény használatára, de a mellett zárjelbe oda lehet tenni a község másik nevét is.

* **Rablás kísérlet O-Becsen.** A Bácskai Hírlap írja. O-Becse lakosságát lázas izgatottságba hozta egy vakmerő rablási kísérlet, melyet Freund József ó-becsei földbírtokos és gőzmalomtulajdonos családja ellen ismeretlen tettesek elkövettek. Hétfőn este 6 órakor Freund József családje gyantulanul dolgozott a konyhában, midőn mint a menyőcsapás előtte termelt hat álarcos ember, kezükben töltött pisztolyal. A megrémült leányzó segítségért akart kiáltani, de a rablók őt ártalmatlanná teendő, egy nagy pokrócczal leütötték s a magával tehetetlen leányt kegyetlenül ütlegelni kezdtek. Míg a rablók egyrésze a cseléd leányt igyekeztek ártalmatlanná tenni, addig a másik része a belső szobában egyedül levő Freund József-nét támadta meg s mellének szegve a töltött pisztolyt, pénzt követeltek. Freundné azonban nem vesztette el lélekjelenlétét s dacára a halálos fenyegetésnek, segítségért kiáltott. A segélykiáltásokat szerencsére a szomszédok meghallották, s felfegyverkezve segítségére siettek a megtámadottnak. Az álarcos rablók azonban be sem várva a segítségül jövő szomszédokat, hátrahagyva egy töltött pisztolyt, üres kezekkel megszöktek. A merénylet elkövetése idejében a ház ura, Freund József lakásától távoleső gőzmalomban tartózkodott s csak a városban villámgyorsan elterjedt hír folytán tudta meg a családja és vagyona ellen elkövetett merényletet. Mire lakására ért övének segítségére, a merénylők már eltűntek. A rendőrség hivatalos O-Becsen ügylátszik nagyon kedélyesen fogják fel, mert a hozzáink érkezett hírek szerint, O-Becsen a betörések rablások ugyszólván napirenden vannak és a rendőrök mindeinek dacára az éber figyelm helyett valahol a messze távolban tanyáznak. Ajánlatos lenne mindenesetre ilyen körülmények között, ha az ó-becsei község vizsgálata a rendőrségre, mert ma-hoinap könnyen megeshetik az is, hogy álarcos vagy álarcos nélküli rablók az ó-becsei rendőrséget el rabolják.

* **Gyilkosság Pálicson.** Vigan mulattak a Pálics melletti Franciskovics Jakab féle korcsmában a vig legények és leányok. A korcsmáros fia — ki jelenleg a 26-ik helybeli gyalogezrednél mint újonc szolgál — tánc közben összetűntözött Barscaki Ferencz ludasi földműveslegénnyel. A táncmulatságnak vége lett s a két ellenség összetalálkozott az országúton. Itt ismét összetűntek s Franciskovics Jakab közvetítő oldalfejeverést kívánta, azzal Barscakit oly szerencsétlenül szurta meg a nyakán, hogy az szónélkül összerogyott és meghalt. A gyilkos katona önként jelentkezett reggel ezredparancsnokságnál, hol azonnal őrizet alá vették. A meggyilkolt holttestemét kiszállították a temető hullaházába, a tett színhelyére pedig ma délelőtt ment ki a törvényszék részéről Bogaromy vizsgálóbíró, a rendőrség részéről Hegedűs alkaptány és a katonaság részéről egy bizottság.

* **A szegedi kamara meghívása.** A szegedi kereskedelmi és iparkamara, 1897. évi november hó 22 én (hétfőn) d. u. 4 és fél órakor székházának termében ülést tart. Táragsorozat: I. A jegyzőkönyv hitelesítésére két tag kiküldése. II. Elnöki jelentések. III. Titkari jelentés az irada tevékenységéről. IV. Interpellációk és indítványok. V. A kereskedelemügyi miniszter ur 39149 számú leirata arról, hogy a kamara a kar-tellek korlátozása ügyében kimerítő véleményes jelentést teyzen. (A közös bizottság javaslatával.) VI. A kereskedelemügyi miniszter ur 47506 számú leirata, melylyel véleményes jelentés tételre megküldi Bács-Földvár községnek még egy hetivásár engedélyezését kérő folyamodását. (A kereskedelmi osztály javaslatával.) VII. A kereskedelemügyi miniszter ur 60385 számú leirata, melylyel véleményes jelentésre megküldi a törvényjavaslat-tervezetet az 1884. évi XVII. t. czikk 50. §-ában a megrendelések gyűjtésére vonatkozó intézkedés módosításáról. (A közös bizottság javaslatával.) VIII. A kereskedelem-

ügyi miniszter ur 60438 számú leirata a Törzsa község által kért hetivásár-engedély véleménye ügyében. (A kereskedelmi osztály javaslatával.) IX. A kereskedelemügyi miniszter ur 64859 számú leirata, melylyel véleményes jelentésre megküldi Zombor város közönsége által az asvány és gyártott vizek fogyasztási illeték szedésére alkotott szabályrendeletet. (A kereskedelmi osztály javaslatával.) X. A honvédelmi miniszter ur 51070 számú leirata a honvédségi labi eli szállítási vállalat folszatsaról. XI. A elnökség előterjesztése a kerület 1896-ik évi közgazdasági viszonyairól szóló Evi jelentés közzétételéről. XII. A kamara 1898 évi költségvetés (A közös bizottság javaslatával.) XIII. A 1896. évi magyar országos kereskedelmi kongresszus végeredő bizottságának átirata az 1898 évi szegedi kongresszus ügyében. (Az elnökség javaslatával.) XIV. A brassói kamara átirata, melylyel portalos végett megküldi a 770 foknál kisebb sűrűségű ásványolaj adómentes használatára vonatkozó engedély módosítása ügyében tett folterjesztését. (A kereskedelmi osztály javaslatával.) XV. Bács-Bodrog megye alispánjának átirata a megyei hetivásár-látogatási szabályrendelet módosítására vonatkozó vélemény közléséért. (A közös bizottság javaslatával.) XVI. Szeged város tanácsának átirata a Wodianer-alapítványból segélyezőndó folyomódok kijelöléséért. (Bizottsági javaslat.) XVII. Több törvényhatósági ipartanács tagjainak megválasztása. XVIII. A délvideki földművelők gazdasági egyesületének átirata a gőzkegyártás meghonosítása ügyében tett folterjesztése parlolásiért. (A közös bizottság javaslatával.) XIX. Az osztrák-magyar bank szegedi fiókintézetének átirata váltóbíróköl ajánlásáért. (Bizottsági javaslat.) XX. Az osztrák-magyar bank szabadkai fiókintézetének átirata váltóbíróköl ajánlásáért. (Bizottsági javaslat.) XXI. A szegedi ipartestület átirata a kebelében létesítendő ipartestületi betegsegélyező pénztár alapszabályainak véleményezéséért. (A közös bizottság javaslatával.) XXII. A nőipariskola folyóelő bizottságába egy tag választása. (Az elnökség javaslatával.) XXIII. A szegedi női kereskedelmi tanfolyam igazgatójának átirata tanpénzösszöndíj engedélyezéséért. (Bizottsági javaslat.) XXIV. A szegedi kereskedő ifjak társulatának kérése az esti tanfolyam segélyezéséért. (Bizottsági javaslat.) XXV. Kérvény a szabadkai iparos segédek továbbképző tanfolyamának segélyezéséért. (Bizottsági javaslat.) XXVI. Kérvény a zentai iparos segédek továbbképző tanfolyamának segélyezéséért. (Bizottsági javaslat.) XXVII. Kérvény az ó-kanisai építőiparos segédek szakrajztanfolyamának segélyezéséért.

Báli selyemszöveteket 35 krtól
14 frt 65 krig méterenként — valamint fekete, fehér, szines, **Henneberg-selyem 35 krtól** 14 frt 65 krig méterenként sima, csikos, koczkázott, mintázott, dmaszt s. a. t. (mintegy 240 különző minőség, 2000 szín és mintázatban s. a. t.) a megrendelt árukat postabér és vámmentesen hazhoz szállítva, valamint mintákat postafordultalv küldik; **Henneberg G.** (cs. és k. udvari szállító) selyemgyárú Zürichben. Svájcba czimezett levelekre 10 kros. levelező lapokra 5 kros. pelyeg rajzaszándó. Magyar nyelven írt megrendelések pontosan elintéztetnek. 4

A Horgony-Pain Expeller igaznepszerű közhírré lett mely számos családban már több mint 27 év óta mindig készletben van. Hatfajásnál, csipfajdalom, feifajásnál, koszvényeln, csuánál stb.-nel a Horgony-Pain Expellerrel való bedörzölések mindig fájdalomesillapító hatásuaknak bizonyulnak, sőt járványkórna, minő: a kolera, hanyokosfolyás, az altestnek Pain-Expellerrel való bedörzölése mindig igen hasznosnak bizonyult. Ezen kitűnő háziser jó eredménynyul használtatott bedörzöléséknél az influenza ellen is. 40 kr., 70 kr. és 1 frt üvegenkénti árban a legtöbb gyógyszerárban kész-

letben van, hanem bevasárlás alkalmával mindig határozottan: mint »Richter-fele Horgony-Pain-Expeller» vagy »Richter fele Horgony Finiment» kérendő és a »Horgony» védjegyre kérünk figyelni.

Késmárky és Illés, Budapestben a leghíresebb czégek egyike, Kossuth Lajos utca 21. üzlethelyiségét összpontosította a külön célra épült 12-ik szám alatti látványosság szamba menő aruházába. Félreértések kikerülése végett megemlítjük, hogy a régi híres »Kerepesi Bazar» nagy rakarthelyiségei továbbra is fenmaradnak, sőt meg is nagyobbították.

Grünwald S. és Tsa czég Budapestben. Nagyra becsült olvasóink szíves tudomasára juttatjuk, hogy a 80 év óta fennálló bel- és külföldön általánosan ismert cs. és kir. pipereszappan-, illatszert- és vegyi termékek-gyár **Grünwald Vilmos** úr kitépése folytán a gyár eddigi tulajdonosait, az alapító **Klein Jakab** úr és ennek fia, **Klein Gyula** úr egyedüli tulajdonába ment át, a kik a vállalatot saját helyiségükben Dob-utca 13. sz. alatt **Klein és fia** czég alatt tovább fogják vezetni. A milleniumi kiállításon az állami éremmel kitüntetve, a ház idősebb tagja, **Klein Jakab** úr, ugyanakkor a jury tagsággal lett megisztelve; mindez kellő biztosítékot nyújt, ezen általánosan elismert régi czég versenyek pességéről. Ennélfogva tehát felhívjuk a figyelmet ezen országban tekintélyére nézve, úgyszólván egyedül álló czégre, mely gyártmányainak kitűnő minősége által a külföldi versenyt teljesen kiszorította, tehát gyártmányait a legmelegebben ajánljuk.

Irodalom, művészet.

— *Petőfi-album.* A Petőfi-Társaság elhatározta, hogy az újév elején fényes kiállítású Petőfi-album-ot bocsát közre a nagy költő életére vonatkozó közleményekkel és illusztrációkkal. Minthogy a közönség közt még mindig lehetnek olyanok, akik Petőfitől kiadatlan kéziratokat, leveleket és más emléktárgyakat őriznek: a Petőfi-Társaság bizalomteljes tisztelettel kéri ezeket, hogy a náluk levő ereklyéket az albumban való bemutatás czéljából a Petőfi-Társaságnak átengedni sziveskedjenek. A tárgyak, lehetőleg rövid idő alatt, a társaság titkári hivatalába (Bástya-utca 11. sz.) küldendők, amely azok gondos megőrzéséről és közzétételéről való viszszafelelősséget a közönségtől gondoskodik.

— *Új napilap.* A fővárosban november közepén új politikai napilap indul meg „Országos Hírlap” czímen. A lapot, mely nagyszabású, előkelő hírlap lesz, negyven, különböző pártállású, országos nevű politikus adja ki, főszerkesztője pedig Mikszáth Kálmán országgyűlési képviselő lesz. Az új hírlapot a fővárosi hírlapírók olyan előkelő gárdája csinálja, amely teljes garancia a vállalkozás fényes sikerére. Lipcsey Ádám, a lap felelős szerkesztője eddig a következő nevesebb hírlapírókat nyerte meg az új laphoz: Papp Dániel, Méray Horváth Károly, Papp Dávid, Lovassy Andor, Keszler József, Kabos Ede, Lendvay Sándor, dr. Guthi Soma, dr. Molnár Géza, Lakatos Sándor és még többeket. A lap segédszerkesztője Kálnoki Izidor, a Magyar Hírlap és Pesti Napló volt helyettes szerkesztője, aki tavaly az ezredévi kiállítás sajtóügyi előadója volt. Az új lap fényesen berendezett szerkesztősége és kiadóhivatala VIII., József-körút 65. szám alatt lesz.

— *Magyar Könyvtár.* Szerkeszti: Radó Antal. Kiadja Lampel R. (Wodianer F. és Fiai.) A Magyar Könyvtár, mint az első sorozatának számaiból látjuk, jó úton jár. Helyesen megválasztvák kötetei hazai irodalmunkból, kitűnő érdeklődéssel a külföldi irodalmak bemutatói. 1. száma Katona remekművét, a Bánk Bánt adja új lenyo-

matban. Beöthy Zsolt magyaráról bevezetésével és fejtegetésével. Tehát nem pusztán az eredeti szöveg lenyomatáról van szó, amikor a magyar klasszikusokat a nemzet közönségévé akarja tenni. A kitűnő tudós belátható a mű szellemébe, keletkezésének és hatásának indítékait kutatja és világossá teszi, hogy Katona remeke csakugyan méltó arra, hogy nemzeti tragédiánkká lett. 2-ik köteté Guy de Maupassanttól való. Az Elbeszélések Tóth Béla fordította, azzal a mintaszerű gondolat, melyet tőle már megszokott a magyar közönség. Maupassant kevés jó kötetére vévén ismeretes nálunk, mert sem magához méltó fordítóra nem akadt, sem magyar kiadói nem mutatták be igaz oldaláról. A fölfületes fordítások inkább frivolitását emelték ki, mint finom, mélyrelátó lélek-tani rajzait. Maupassant igazi voltában most jelenik meg először magyarul. A modern francia mellett nagyon jól megfér a klasszikus Berzsenyi akinek Válogatott ódái töltik be a 3-ik számot ugyancsak magyarázó jegyzetekkel kísérve. Coppée követi őt. A kovácsok sztrájkja és egyéb elbeszélő költemények című kötetével, melyet Radó Antal magyarított kitűnően, főleg azon költeményekre lévén tekintettel, melyek nemesak egyéniségű jellemző legjobban, hanem egyszersmind előadásra is legalkalmasabbak. Az 5. szám újra egy klasszikus magyar munka. Kistalud Károly pompás vigjátéka a Kérők, melyhez ugyancsak Beöthy Zsolt írt értéket kellőleg méltó bevezetőt. Sipulusz, az örökjókedyú Sipulusz nevetet meg a Humoros tárcákkal, míg Edmondo de Amicis a modern olasz irodalom egyik legrokonszenvesebb alakja, egy Tóth Béla fordította hosszabb munkával. A borral jutott be a vállalatba. Zrínyi Szigeti veszedelme (8. szám) nem jelenhetik meg először, hogy ne csodáljuk korára való hatástalanságát és szerkezetbeli kitűnőségeit, a darabos nyelvezetében is megnyilatkozó hatalmas költői erő. Du Maurier-Potter szandézios műve a Trilby és Csokonai mulattató vig éposza, a Dorottya fejezi be az eléggé nem ajánlható vállalat első sorozatát. Ime a Magyar Könyvtár bekészöntője. De mennyivel több és nagyobb az, amit a szerkesztő ígér és aminek minél előbb való megvalósítása immár a magyar közönségen múlik. Shakespeare és Moliere régi fordításait újjak váltják föl, hogy népszerűvé tegyék az emberi szellem két legnagyobb hősnéinek műveit nálunk is. Mert régi fordításai sokkal drágábbak, semmint eléggé elterjedhetek volna. Velők a külföld nagy és eddig jobbára magyarul ismeretlen remekműveit is kiadni szándékozik a Magyar Könyvtár, nem hanyagolván el természetesen emellett nemzeti irodalmunk remekait és a modern irodalmak kiválóbb íróit sem. A magyar közönség, mely oly jó érzéssel pártolja a pártolandó, bizonyára föl fogja virágoztatni a Magyar Könyvtárt is! Mint a beküldött prospektusból látjuk, kiadók Lampel Róbert (Wodianer F. és Fiai) cs. és kir. udvari könyvkereskedése Budapestben, Andrassy-út 21. sz. a. a vállalatra előfizetéseket is elfogadnak, még pedig egész évre (24 füzet) 3 fnt 60 kr., fél évre (12 füzet) 1 fnt 80 kr., negyedévre (16 füzet) 90 kr. Az előfizetőknek a füzeteket bérmentve küldik.

— *Új szentművek.* Tánczalbum czimbalomra; ez a czime a csinosan kiállított füzetnek, mely Nádos Kálmán budapesti zenemű kiadónál megjelent. A füzetbe a legszebb és legújabb 10 drb tánczdarabot találjuk, melyek mind egyike Erdélyi Dezső a mai általánosan ősmert és kedvelt czimbalom tanár átiratai. Erdélyi Dezső átiratai oly sikerültek, hogy ma már az összes átiratokat úgyszólván kiszorították a piacról. Ara 1 fnt 80 kr. Ugyancsak Erdélyi Dezső tanártól most jelent meg Függelék a czimbalom iskola 1-ső „része- nek” ezen füzetet mindazoknak ajánljuk, kik a czimbalom iskolát már elvége-

ték s a további kiképezésben akár magán- uton akár pedig tanító segélyével részese- sülnek akarnak. Ara 1 fnt 50 kr. Kaphatók Nádos Kálmán zenemű kiadóhivatalában Budapest, Károlykörtút 8. szám alatt. A pénz előleges beküldése esetén a fenti ki- adó bérmentve küldi meg a kívánt zene- műveket.

Felétős szerkesztő: **Dr. Alólfy Árpád,**
köz- és váltó-üggyéd.

Kiadó-laptulajdonos: **Oblát Károly.**

Nyilttér.)*

Nyilvános köszönet

Wilhelm Ferenc gyógyszerész urnak Neun- kirelben (Alsó-Ausztria), az antiarthritis- kus és antiarthritikus (köszvény és csusz- elles) vértisztító tea feltalálójának.

Ha itt a nyilvánosság elé lépek, teszem azt először azért, hogy Wilhelm neunkirehni gyógyszerész urnak kifejezzem leghalálabb köszönetemet azon jó szolgálatokért, a melyeket 7 ó vértisztító tea jó és szesz bántalmaimban nálam eszközölt; másodsor azért, hogy másokat, akik szintén ezen gyötrelmes bajban szenvednek, a kitűnő hatású tea- ra figyelmessé tegyek. Nem vagyok abban a hely- zetben, hogy a gyötő fájdalmakat, melyek 8 éven kereztül minden időváltozás alkalmával tagajamban jelentkeztek, kellőképen eseteltemem, s a melyek- től semmi éle gyógyszer, sem a kenes-fürdő hasz- nálatá (Bécs mellett i Badenben) meg nem szabadí- taltak. Inatlanul forgódtam ágyamban egész éj- szakokon át, étvágyam elenyészett, szemem világa elhomályosodott s minden testi erőm szemléletet megfojlyasztott. A most említett tea négyhetes hasz- nálatá után azonban fájdalmaim végkép megszün- tek, egész testi állapotom pedig most, hihetetlenül jobbra fordult. Meg vagyok győződve, hogy a ki hasonló betegségekben szenved, s bizalmát e teaba fekteti, annak feltalálóját, Wilhelm Ferenc urat épügy fogja áldani mint én, — kiváló tisztelettel.

Budschin-Streitfeld grófnő,

alezredesnő.

Kronorfi Savanyuviz

KELLEMEZ IZE MIATT

UGY MINT ASZTALI VIZ

DE LEGINKÁSBÉ MINT

Gyógyviz

tüdő, gyomor és
vizekőlyag bántalmaknál
sikerrel használtatik.

Ezen rovatért nem felel

a szerk.

MELLBAJOK,

köhögés ép úgy, mint a légszó, égés és tüdő hurutos megbetegedéseit, valamint a légszűrés nehézségeket, s mellszűkület, asztmát, elnyálkásodást, szá- máz és gőrcsős köhögést, rekedtséget, nyálka- ingert a nyakban — kezdődő gümőkört leggyor- sabbán és legjobban lehet eloszlatni az éveken át bevált, orvosi rendellet szerint készített és az orvos sőtől ajánlott Szt.-György-theával, melynek csos- magja 50 kr. és a hozzá tartozó Szt.-György hurut- por doboza 50 kr. a pontos orvosi utasítással együtt. Az eredmény már néhány nap múlva látható. Ket esomagny kevesebbet nem küldök.

Póstaán való küldésnél 20 krral több csos- maglás és furarlevéért — (portó nélkül). Minden megrendelés a Szt.-György gyógytárba Bécsben, V/2 Wimmergasse 33. sz. intendő.

Rivánatos az összeg előleges beküldése postautal- ványon.

Kérjük, ezt a hirdetést tessék kívánni és eltenni.

Zomborban, a megyeház mögött,
a kaszárnya mellett.

Rendkívül
ujdonság.

Rendkívül
ujdonság.

Nagyszerű, dustartalmu

Panorama.

Nagy optikai, plasztikai képek, Stereoskop, — helyettesíti a viaskészítők kiállítását.

Jézus Krisztus élete, eszekevése, szenvedései és halála 24 állomással bemutatva életétől haláláig 24 viaskészítőkkel.

Van szerencsém a n. é. közönséget, lel. ész, tanító és tanár urakat ezen rendkívül érdekes kiállításra, melylyel minden városban (tetszést és megelégedést arattam, különösen figyelmeztetn, mert ennek megtekintése nemcsak a nagyközönségnek, de különösen a gyermek névondékoknak igen jó hatással van a vallásosság megőrzésére; kérem tehát a lelkész és tanító urakat, kiállításomat névondékaikkal meglátogatni.

A Kréta-sziget bombázása ;
(görök-török háboru.)

Műsor:

1. A milleniumi kiállítás megnyitása ő felsége a király által.
2. A magyarok bejövetele 1000 év előtt, Feszty Árpád körképe után.
3. II. Miklós orosz császár koronázása Pétervárott.
4. II. Sándor császár temetése.
5. Kossuth Lajos halálának ágyán.
6. Kossuth Lajos a ravatalon.
7. Kossuth Lajos temetése.

Híres operák jelenetei:

1. Faust és Margaretha.
2. Hugonották.
3. Tell Vilmos.
4. A kékszakallu herceg 7 hitvesével.
5. Az afrikai nő.
6. A porticelli néma.

Végül látható még

Egy afrikai majom-család
(eladó.)

Továbbá egy jól beszélő

Ara királyi papagai
(eladó 200 forintért.)

Nyitva van naponta d. e. 9 órától este 10 óráig fényes világítás mellett.

Belépti 10 kr. személyenként.

Minden látogató emléklít szép ajándékot kap. Számos látogatásért eszedik

Mandl Otto,
tulajdonos.

Dr. Hügyes korszak os találmánya
Asbest-talpbélés

Nincs bőrkeményedés! Nincs lábizadás! Nincs meg-hittlés! Nincs semmi mifélelébbaj
Követeljük az Asbest-talpbélést elpészeinktől.
Felnőtteknek 35-46-ig 1.20
Gyermeknek 20-34 — .60
csak utatvél mellett.
Dr. Hügyes találmányát szabadalom védi minden országban. — Bővebb felvilágosítást készséggel ad.

Az „Első magyar asbestáru-gyár“

Budapest, VI., Sziv utca 18. szám.
Kapható minden cipész kolléka és cipő üzletben.

Zomborban kizárólagos elárúsító: **ENGEL MÓR.**

Stowasser J.

cs. és kir. udvari hangszergyáros, a tökéletesített Tárogató feltalálója
Budapest, II., Lánchíd-utca 5.

Hegedűk vonóval	3 főtől 200 frtig.
Gordó kákák	8 főtől 100 frtig.
Trombiták	12 főtől 20 frtig.
Fuvolák	2 főtől 60 frtig.

Elpusztíthatatlan, erős orgonahangú **HARMONIKÁK**

2, 4, 6, 10 forint és feljebb

Zenélő-művek: INTONA 6 kottával 9 frt.

Az összes honvéd zenekarok a cs. és kir. közös hadsereg zenekarainak, színházak és conservatoriumok szállítója.

Nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Harmonikákról kitűző árjegyzék ké. endő.

Ügynökök kerestetnek.

Az élet meghosszabbítása és megifjodása elérhető a világhírű Villamos Volta-kereszt viselése által.

Azoknál, kik a Volta-keresztet használták, a vér és ideg szervek normalisan működnek és az érzékek erős ködnek, a mi kellemes érzést idéz elő, a testi és lelki erőt emeli, egészség és boldog állapotot és ez által a legtöbb ember rövid életének meghosszabbítását elősegíti!

Minden gyengélkedő embernek nem lehet eléggé ajánlani a „Volta-kereszt“ folytonos használatát, erősíti az idegeket, feléleszti a vért és az egész világon elismert szerének nyitva ut. követhető betegségek ellen, u. m. köszvény, rheuma, ideg baj ideggyulladás, állmatlanság, hideg, kezek és lábak, buskomorság, sárgaláz, asztma, bénaság, göröség, ágybani izadás, hó betegségek, hajkihullás, aranyér, gyermekbetegségek, influenza a köhögés, fülhasogatások és sükettség, toj és fogfájás stb. ellen.

A „Volta-kereszt“ egy villanyos oszlop minden ember szervezetében. — Leányok és asszonyok, ifjak és felnőttek, kik egészséges és osinok akarnak maradni, használják ezen világhírű és közkedvelt gyógyereji amuletet. Emeli és erősíti tartóan a férfi és nő erejét, mindenki újonszülöttnek érzi magát, új lelki erőt nyer és kérszeresen oly erős öntudatosan érzi magát ennek használata mellett. — Számos dicséret és elismerő levél.

Ára darabonként 1 frt 80 kr.

2 frt beküldése mellett portómentesen küldetik meg — Utánvétél mellett 20 kral több. — Az egyedül hamsitalan „Volta-kereszt“ szállítója a világhírű egészségővő cég:

Reif J.

Bécs, I., Brandstülte, a Szt-István templom mellett

Vé. jegy 19. és 20. sz.

Kapható Arnovyeits D. Engel és G. Idstein,

őzv. Gallé Emilné, Heindlhofer Róbert, Lugumerszky Plátó,

Mayer és Thum, Nikolyes István, Sztrilich Zsigmond.

Szredzo Gergurov, Weidinger A. és S.

Az általános ismert jó hírné nek örvendő s többoldalúlag kiténtetett sósorszesz-készítményem — kellendő-nénél fogva sok utánzásnak lévén az utóbbi időben kitéve, elhas-tároztam, hogy azokon azimjegyeimát módosítom s arra kék nyomtatban saját házam külső alakját veszem föl, bejegyeztes-ven azt egyse smind védjegyként a budapesti iparkamar-ránál.

SÓSBORSZESZ

általános elismert kitűnő házi-szer különösen a bedőrsz-lés keű-gyűrű-gyűzödmónál (massage) igen jó hatásu. Ajánlható egyszerűságnál fogisított szerlét a me nyiban a fogak fényé elősegíti, a foghúst erősíti és a száj tisztia, szagánlan izt nyar a szesz elpárologása után. ugy-szintem fejmosásra is a hajidegek erősítésére, a fejkorpa képződés megakadályozására és annak megszünteté-sére.

Egy nagy üveg ára 90, egy kis üveg ára 45 kr.

Brázay Kálmán

Budapestben, IV., Múzeum-körut 23. sz.

